

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

N° 62. — We Wtorek dnia 14. Marca 1837.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 12. Marca.

Przejeżdżał tu: JW. Królewsko - Duński Generał - Porucznik, nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister przy dworze cesarsko-rossyjskim, Hr. Blome, z Petersburga jadąc do Kopenhagi.

Drogą telegraficzną nadeszła tu dzisiaj z Kolonii wiadomość, że na posiedzeniu Izby Deputowanych w Paryżu dn. 7. m. b. projekt do prawa dotyczący się rozłączenia czynności sądowych przy wspólnie przez wojskowe i cywilne osoby popełnionych zbrodniach stanu, większością 2ch głosów odrzucony został.

~~~~~

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Z Paryża, dnia 3. Marca.

Messageur zdobył się znowu na nowinę która zapewne do rządu kłamstw należy. Pięsze bowiem, że Hr. Molé gabinetowi Rossyjskiemu pośrednictwo swoje w celu załatwienia sporu względem zabrania „Vixenu“ między Rossyją i Anglią zachodzącego, ofiarował, Ga-

binet Rossyjski miał oświadczyć, że trzymając się ściśle warunków traktatu Adryjanopolskiego i słuszności, żadnego pośrednictwa nie potrzebuje i sam sobie zaradzić potrafi.

Listy z Petersburga opisują dokładniej wielkie zasmucenie, którym śmierć Mussina Puszkina wszystkie klasy społeczeństwa Petersburskiego przepełnia. Znacomity ten autor poległ w pojedynku z własnym szwagrem swoim, Markizem francuzkim, będącym w służbie Cesarskiej. Cesarz Mikołaj, ten wspaniałomyślny pocieszyciel wszystkich strapionych, raczył natychmiast rozkazać, aby wdowie po Puszkinie 12,000 rubli rocznej pensyi wyznaczono.

Z dnia 4. Marca.

Gazety dzisiejsze przepełniają kolumny swoje rozprawami miewaniami w Izbie Deputowanych pod względem projektu do prawa, dotyczącego się rozdzielenia władz sądowniczych.

Oświadczenie ministra sprawiedliwości na wczorajszej sessyi Izby Deputowanych, że ministerium wkrótce nowe wniosie środki względem zabezpieczenia osoby Króla, spowodowało Dziennik Sporów do następujących uwag: „Nie wiemy tego, jakie to będą środki. Życzymy, żeby skutkowały, i przekonani jesteśmy, iż z ustawodawstwem kraju zgadzać się będą. Wszystko, na co tylko konstytucya nasza zezwała w celu bronienia życia Królewskiego i zastonienia kraju od hańby owych

bezecnych kuszeń morderczych, dobrze myślący obywatele z radością przyjmą. Ministerjum z dn. 6. Września potrafi się wystrzedz równie słabości wszystko na szwank narażającej, jak też zbytniej gorliwości, przekraczającej granice karty. W. Zachowawca pieczęci możeby był lepiej zrobił, gdy środki, o których wspominał, natychmiast był wymienił; tajemnicy tej obecnie stronnictwa z łatwością dojdą. Rozumniejby było nie zostawiać jednym ich niedorzęcznym nadziejom, a drugich obłudnej obawie. Przekonani jesteśmy, że i nadziei i obawy tak wielkiej projekt rzeczony wzniecać nie powinien. — Temps już zasięgnął wrzкомо dokładniejsze wiadomości o zamiarach ministrów. Powiada, że wnioszek ich będzie trojaki. Nasamprzód żądać będą ministrowie prawa upoważniającego ich do oddalenia członków towarzyszy tajnych, których obecność w Paryżu niebezpieczną się być zdaje. Powtóre: ma być dla Króla gwardya przyboczna uformowana, która mu wszędzie i zawsze towarzyszyć będzie. Potrzebie: ma być nagroda narodowa przeznaczona dla tych, którzy o zamachu na życie Króla doniosą; pierwszy kto takową pensją otrzyma, ma być ten człowiek, który o projekcie Championa władzy doniósł.

Rzeczą niezawodną, że Xiążę Orleański zaślubi sobie Xiężniczkę Helenę Mecklenburską, siostrę przyrodnią panującego obecnie W. Xięcia Mecklenburg-Schweryńskiego. Ugoda ślubna już stanęła a po upływie czasu żałoby przy dworze Mecklenburskim zaślubienie to publicznie i uroczysie zostanie ogłoszonym.

Gazeta wieczorna ministeryalna obejmuje następującą telegraficzną depezę z Marsylii z d. 2. Marca; „Konsul francuzki w Walencji donosi, że 2ga brygada armii centralnej Krytynistów, mająca zasłaniać równinę Walencyjską, na głowę porażona została. Oficer nią dowodzący sam się zastrzelił. Jazda ucieczką się ratowała; reszta wpadła w ręce nieprzyjaciela.“*)

W giełdzie dzisiejszej cofnęły się w prawdzie kursa papierów hiszpańskich, przecież znizenie się było małoznaczne, kiedy sobie powszechnie nadzieją pochlebiano, że zawarte w powyżej przytoczonej depezy szczegóły są przesadzone.

Z dnia 5. Marca.

Oficerowie stojącego w Afryce 62go pułku piechoty liniowej nadesłali redakcyi Konsty-

tucyonisty następujące pismo: „Marszałek Clauzel w sprawozdaniu swoim do ministra wojny względem wyprawy do Konstantyny wyraził, że pułk 62. połowę przeznaczoną dla wojska żywności złupił. Nie mogąc oszczędzić tak hańbiącego, które zapewne tylko skutkiem kłamliwych doniesień, milczeniem pominać, mamy honor WcPanu włącznie przysłać protestacyą naszą do ministra wojny, prosząc Go, ażebyś ją w piśmie swoim do publicznej podań raczył wiadomości.“ — (Tu następują podpisy.)

Dzień rozpoczęcia się działań sądowych w sprawie Meuniera jeszcze nie jest z pewnością oznaczony. Owszem mówią w salonach znówu więcej niż kiedykolwiek o nowych zeznaniach, które zbrodniarz uczynił i które instrukcyą processu przedtują.

Rząd obwieszcza dzisiaj następującą telegraficzną depezę z Bajonny z dnia 3. Marca: „Espartero donosi pod d. 25. m. z., iż niepogoda dniem przedtém niepozwała mu na zostawione w Durango 11 batalionów karolistowskich uderzyć. — Infant Don Sebastian stoi teraz w dolinie Ulzama na czele 14 batalionów naprzeciw Generalowi Saarsfield, mającemu 19 batalionów pod rozkazami swémi. Guibalde stoi w Hernani z 9 batalionami, naprzeciw niemu General Ewans w 21 batalionów; Goni stoi z 11 batalionami pod Zornosą naprzeciw Esparterze, którego korpus 28 batalionów liczy. Saarsfield ustąpił z linii pod Zubiri, końcem zgromadzenia 15,000 wojska pod Pampeloną, mającego przeciąć związki Karolistów z granicą francuzką. Ewans otrzymał 1000 żołnierza od marynarki hiszpańskiej w posiłek.“

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 28. Lutego.

Morning-Post powiada: Między kompanią wschodnio-indyjską a Dyrektorami zachodniej Docks-kompanii zachodzą teraz nader ważne układy. Pierwsza z nich domaga się od drugiej wydania klejnotów i innych drogich rzeczy, które Król Audihski przesłał Królowej, wywdzięczając się za nadesłane przez Jerzego IV. dla zmarłego ojca jego podarunki, a których N. Pani jeszcze nie odebrała. Czeigodny charakter towarzystwa Docks nie dozwoli zapewne, żeby własność Króla audihskiego miała się w inne dostać ręce. To jednak jest najważniejszém, że w czasie rewizyi pudełka z brylantami w zachodnio-indyjskich dockach w obecności urzędników królewskich i kompanii wschodnio-indyjskiej, co przed kilku tygodniami nastąpiło, nie znaleziono dwóch najkosztowniejzych na-

*) Brygada ta składając się z 6000 piechoty i 300 jazdy, uważała na poruszenia korpusów Generalów karolistowskich Serrador i Forcadell.

szynników z brylantami. Okoliczność ta wymaga, aby rzecz całą ściśle zbadano.

H i s z p a n i a.

Z Madrytu, dnia 22. Lutego.

Pan Calatrava nietylko o to wniósł do rządu francuzkiego, aby Karolistów z Francyi oddalono, ale także prosił, aby wielu hiszpańskich liberalistów niesprzysięgających teraźniejszemu rządowi, z Paryża oddalono. Między tymi znajdują się Xiążęta Ossuna i Frias. Pałac de Barquillo, należący do Xięcia Friasa, zakwestrowano dla zabezpieczenia sobie 400,000 realów, przypadających na niego z rozłożenia pożyczki przymusowej. To samo uczyniono z własnością Xięcia Ossuny i Markiza Medafloresa zaraz po ich oddaleniu się z Madrytu.

Rada municypalna w Los Arcos dała Generalowi Narvaezowi w podarunku pięknego rumaka z kosztownym rzędem i pałasz honorowy.

N i e m c y.

Z Augsburga, dnia 5. Marca.

Pan Karol Jozef Stegmänn, od lat 32ch redaktor tak wstawionej obecnie Gazety powszechniej, umarł onegdaj w 70ym roku życia swego. Jego wielostronne wykształcenie i znajomość rozlicznych stosunków publicznych i prywatnych, zachowały go od jednostronności, o którą skatę już się jedno podobne przedsięwzięcie literackie rozbiło. Patrząc z krwią zimną na polityczne wypadki nie dał się uwieść żadnemu zagorzaństwu i od chwilowego wzburzenia odwoływał się zawsze do bezstronnego sądu przyszłości. Wiadomości nabyte sprawiły, że obcowanie z nim nader było przyjemne, a cudzoziemcy przybywający do Augsburga i oddający sprawiedliwość jego usiłowaniom, doznawali zawsze u niego uprzejmego przyjęcia.

E g i p t.

Z Alexandryi, dnia 19. Stycznia.

(Gaz. pow.) — Od dwóch około tygodni znajduje się tu Xiążę Pückler Muskau, którego przybycie już dawno było zapowiedziane, i powszechną wzniewało ciekawość, zwłaszcza u mieszkających tu Niemców. Gdy pisma Xięcia wszędzie stały się ulubionemi, tém bardziej więc ciekawi byliśmy osobiście go poznać, ile, że wszędzie najsprzeczniejsze sądy o działach jego panowały. Rząd Egipski przyjął Xięcia nader pochlebnie. Wskazano mu mieszkanie w domu Vice-Admirala Bessos Beja, dano mu straż honorową, której jednak nie przyjął; pojazdy i konie Vice-Króla oddano do jego rozporządzenia. Flotta powitała go 15

strzałami działowemi, a Boghos Bej, nasz wszeczk władny Minister, który od obecności Marszałka Marmont, już nikogo nie zaszczycał odwiedzinami swemi, — przy Xięciu Pückler Muskau, zapewne z rozkazu Vice-Króla, zrobił wyjątek. Podobnież najznakomitsi członkowie tutejszego grona Europejskiego, ubiegali się w uczczeniu Xięcia obiadami, balami, a nawet teatralnym widowiskiem. Że zabawy dramatyczne dają się tu wykonywać, to winniśmy jedynie niez mordowanej gorliwości Holenderskiego Vice-Konsula, Pana Reinlein, który zdoławszy zebrać pewną liczbę amatorów, zrzęcznie w zgodzie utrzymać ich umie. Tym sposobem wzdzieliśmy już z zadowoleniem przedstawiane małe opery, a wodwile Francuzkie grywane tu są lepiej jak w wielu miastach prowincjonalnych we Francyi. Wprawdzie te zabawy są dość rzadkie, ale są jeszcze jednym dowodem, że Alexandrya coraz bardziej Europejską przybiera postać. Dziś Xiążę Pückler wyjechał do Kairu, gdzie czeka go od Vice-Króla nader pochlebne i zaszczytne przyjęcie. Myśli on podróż swą do Nubii rozciągnąć aż do drugiego Kataraktu.

A m e r y k a.

Z Tampico, dnia 23. Grudnia.

W Państwie Tamaulipas dzicy Indyanie wielkie popielniają bezprawia, zwłaszcza, iż cała uwaga rządu Meksykańskiego zwróconą jest na nowe uzbrojenia przeciw Teksyanom. Owe barbarzyńskie hordy wpadły także do ościennego państwa Caihuany, którego mieszkańcy, nie będąc w możności stawienia oporu, i nadaremnie wzywając pomocy centralnego rządu, największym ulegają okrucieństwom. Zdaje się, że w Europie mają jeszcze bardzo słabe wyobrażenia o pokoleniach, które bezustanku zaczepiają północne krainy Meksyku. Żyją one po większej części z rabunku; nie mają nic wspólnego z ucywilizowanemi Indyanami, których uważają za nieprzyjaciół, tak jak kreolów lub białych. Jest to zaisie uwagi godną, że Indyanie Ameryki południowej tak szybko przegrali zwyczaje, przestępstwa i t. p. swoich zdobywców, gdy tymczasem wszelkie w tej mierze usiłowania, jakie Ameryka północna z dziełkami przedsiębrała, na nic się nie przydały.

Z Nowego-Yorku, dnia 3. Lutego.

W Washingtonie sądzą, że General Jackson nie wdawał się w żadne układy z Santaną, i że dozwoleństwo mu okrętu wojennego do podróży do Meksyku, nastąpiło tylko w zamiarze, dania dowodu szacunku Meksykańskiej Rzeczypospolitej, której Santana jest jeszcze Prezydentem.

Rozmaite wiadomości.

Jedno z pism angielskich obliczyło, że znany w świecie politycznym O'Connell, codzień płaci pocztę za listy 8 do 10 ft. szterl. tak zgłęzioną jest jego korespondencyja.

Podczas pojawienia się cholery w Neapolu uciekli przed nią lekarze, a miejsce ich zastąpił pewien znany kapitan szwajcarski, wyszczególniający się swoją ludzkołubnością, tak świetnie odbijającą od słabego ducha lekarzy tamtejszych. Ten prawy Samarytanin, imieniem de Thonny, nabywszy w młodości swojej niektórych wiadomości lekarskich, wielu chorych z dosyć szczęśliwym skutkiem na choleryę leczył. To poświęcenie się tak przeciwne stanowi kapitana, sprawiło w Neapolu największe podziwienie i najzasłużeńsze odbierało pochwały. Minister spraw wewnętrznych wzwawszy do siebie tego rzadkiego przyjaciela ludzkości, imieniem tak Króla, jako też całego miasta podziękował mu za jego wspaniałomyślny i bezprzykładny sposób myślenia, a dowiedziawszy się, że ten nie poprzestawał na tém, iż chorych radą i pieniędzmi wspierał, lecz że oraz z prawdziwą ewangeliczną szczerobliwością dzielił się także sukniami swojemi z wieloma, którzy w ubóstwie swoim nawet czém odkryć się nie mieli, ofiarował mu znaczną sumę, dla rozdania jej według własnej woli pomiędzy potrzebujących wsparcia. Arcybiskup neapolitański przenikniony tak wielką cnotą i chcąc osobiście poznać tego przyjaciela ludzkości, pospieszył odwiedzić go, dla okazania mu szacunku swojego w najszczerzych i najzaszczytniejszych wyrazach. Cały Neapol został tym sposobem zawiadomiony o czynach Kapitana i napełniony jest zasłużonemi jego pochwałami.

SPROSTOWANIE.

W numerze wczorajszym pisma naszego str. 321. kolumna prawa, wiersz 7my, zamiast »o przestraczu... nie zplonął«, czytaj: »z przestraczu swego nie oplonął.«

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Nad pozostałością w Zbąszyniu dnia 14. Września 1834. r. zmarłego kowala Jana Bogumiła Dekert i dnia 15. Kwietnia r. b. zmarłej jego małżonki Joanny Szarlotty z Appellów, dekretem z dnia 25. Listopada r. b. utworzono dziś process spadkowo likwidacyjny. Termin do podania wszystkich pretensyi wyznaczony, przypada na

dzień 15. Kwietnia r. 1837.

na godzinę 9. przed południem w izbie stronnictwa Sądu przed ur. Küntzel Assessorem.

Kto się w terminie tym nie zgłosi, zostanie za utracającego prawo pierwszeństwa jakieby

miał uznany, i z pretensją swoją li do tego odesłany, co by się po zaspokojeniu zgłoszonych wierzyteli pozostało.

Międzyrzecz, dnia 27. Grudnia 1836.

Krol. Pruski Sąd Ziemsko-Miejski.

ZAPOZEW PUBLICZNY.

Teraźniejszy posiadziciel dóbr szlacheckich Swadźim i Sady, w obwodzie regencyjnym i powiecie Poznańskim sytuowanych, Ur. August Kąsinowski, niemógł się przy zawieszonym regulowaniu stosunków między dziedzicami a włościanami w tychże dobrach jako ich dziedzic wykazać.

Ostatnim intabulowanym dziedzicem tychże dóbr jest zmarły Pułkownik Ur. Florian Kąsinowski.

Wzywają się więc wszyscy sukcesorowie tegoż, jako też wszyscy inni interessenci do sprawy, ażeby się w przeciągu 10 tygodni, a najpóźniej

w dniu 13. Maja r. b.

tu w Poznaniu w biurze podpisanej Komisji specjalnej na Garbarach pod Nr. 20. ustanowionym terminie, w celu dopilnowania swoich praw, zgłosili, inaczey regulacya nadmieniona, nawet w razie nadwerężenia we względzie ich, istnieć będzie, i oni z żadnemi wnioskami przeciw takowej niemogą być nadal słuchani.

Poznań, dnia 4. Marca 1837.

Królewska Kommissya Specyalna.

Sprzedaz tryków.

W Psarskiem pod Pniewami powiatu Szamotulskiego, jest sto kilkadziesiąt tryków do sprzedania, które od dnia 15. Marca do 5. Czerwca w welnie każdego czasu są do widzenia. Chęć kupna mających zawiadomiam, że ceny są stałe i bardzo umiarkowane, — że tryki te obok cienkości, obfitością welny się odznaczają i pochodzą z owczarni czystej krwi. Ze zaś w mojej owczarni żadnej dziedzicznej choroby niema, zaręczam.

Wincenty Kalksztein.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierow i pieniędzy.

Dnia 11. Marca 1837.	Papierami	Gotowizną
Oblig. długu państwa . . .	$102\frac{5}{12}$	$101\frac{1}{2}$
Oblig. bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	103	$102\frac{1}{2}$
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	$103\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{2}$
Wschodnio-Pruskie	$103\frac{1}{2}$	—
Szląskie	$106\frac{1}{2}$	—